

Q&A HANDREIKING INKOOP HULPMIDDELEN

- **Wat is het doel van de handreiking?**

Het doel van de Handreiking inkoop hulpmiddelen is de gemeenten informatie, ideeën en voorbeelden te geven bij de inkoop van hulpmiddelen.

- **Voor wie is de handreiking bedoeld?**

De handreiking is vooral bedoeld voor beleidsmedewerkers en inkopers van gemeenten, die betrokken zijn bij de verwerving van hulpmiddelen. De inhoud is voornamelijk ondersteunend aan de voorbereiding, de inkoop (waaronder ook inhuur) en het uitvoeren van het contract met hulpmiddelenleveranciers. Ook hulpmiddelenleveranciers kunnen de handreiking gebruiken voor het gesprek met gemeenten, bijvoorbeeld tijdens de consultatiefase gedurende een uitbesteding.

- **Waarom was een vernieuwde handreiking noodzakelijk?**

In de praktijk blijkt dat de toewijzing en levering van hulpmiddelen soepeler kan verlopen. Daarom hebben het ministerie van VWS, Ieder(in), de VNG en de leden van Firevaned aangegeven belang te hebben bij een vernieuwde versie van de handreiking uit 2014.

Belangrijke aanleiding was een brief van de minister van VWS aan de gemeenten, waarin zes knelpunten rondom Wmo-hulpmiddelen werden benoemd. Deze knelpunten komen voort uit een rapport van onderzoeksbureau Berenschot, in opdracht van het ministerie van VWS, waarin ook een veranderagenda is opgenomen met mogelijke oplossingsrichtingen, zoals het aanpassen en stimuleren van het gebruik van deze handreiking.

- **Wat zijn de belangrijkste knelpunten die uit het onderzoek van VWS/Berenschot naar voren kwamen?**

In de veranderagenda zijn de bevindingen geclusterd tot deze zes knelpunten:

1. Gebrek aan informatie en positie cliënt
2. Gebrek aan maatwerk
3. Problemen rond verhuizingen
4. Wachttijden, levertijden en bereikbaarheid
5. Afstemming tussen cliënten gemeenten en leveranciers, samenwerking tussen gemeenten onderling, verzekeraars en het zorgkantoor
6. Ervaren kwaliteitsverschillen tussen gemeenten

- **Wat is anders vergeleken met de handreiking uit 2014?**

In de oude versie was hoofdzakelijk aandacht voor de prijs en werd weinig aandacht gegeven aan kwaliteit. Bij de toewijzing, levering en het leren gebruiken van een hulpmiddel is maatwerk nodig. De functionaliteit en bruikbaarheid voor de aanvrager moet leidend zijn. Bij het opstellen van de geactualiseerde handreiking is dat zoveel mogelijk het uitgangspunt geweest.

Soms is haast geboden bij toekenning, aanmeting of service. De oude inkoopvoorwaarden, uitvoeringspraktijk en procedures waren hier niet altijd op berekend. Snel en goed contact tussen de cliënt, zorgprofessionals, Wmo-consulenten en leveranciers is daarom van groot belang. Soms

vereist het vinden van de juiste oplossing aandoening-specifieke expertise en is er sprake van een tamelijk tijdrovend zoekproces. Ook daar moet voldoende aandacht voor zijn. Deze handreiking past in een bredere aanpak voor verbetering van de bestaande uitvoeringspraktijk.

- **Wat wordt verstaan onder een passend hulpmiddelenbeleid?**

Een passend hulpmiddelenbeleid betekent:

- Snelle beoordeling van de zorg- en ondersteuningsvraag en binnen welke termijn een oplossing nodig is;
- Voldoende deskundigheid (op afroep beschikbaar) over de aandoening of beperking en zicht op het ziektebeeld en gevolgen voor participatie;
- De oplossing is functioneel passend voor de cliënt en voldoet aan de doelmatigheidseisen vanuit de gemeente;
- De kwaliteit van leven, het welzijn en het zo zelfstandig mogelijk kunnen leven van de persoon om wie het gaat staan voorop;
- Goede communicatie, inzicht in proces en duidelijke afspraken en verantwoordelijkheidsverdeling tussen uitvoerder, leverancier en aanvrager.
- De zorginkoop wordt vormgegeven met de inbreng van de mensen om wie het gaat en de professionals die betrokken zijn bij het adviseren en aanmeten van hulpmiddelen, waarbij in ieder geval afspraken worden gemaakt over kwaliteit, informatievoorziening, gunningscriteria en weging en contractbeheer.
- De gekozen oplossing is vanaf het begin duurzaam en met een overbruggingsmaatregel of tussenoplossing waar het moet.
- Het herhalen van onderzoek en bureaucratie wordt beperkt.
- De betrokkenheid van de cliënt in het proces is goed gewaarborgd.
- Er is samenhangende/overkoepelende regie op het hele proces.

- **Wat merken gebruikers van hulpmiddelen hiervan?**

Gemeenten die de Handreiking inkoop hulpmiddelen benutten, bereiken meer snelheid in beoordeling, levering en service, kwalitatief goed passende hulpmiddelen, meer duidelijkheid over het proces en betrokkenheid van de klant, minder verspilling in geld en tijd.

- **Een specifiek punt is de verhuizing van een klant naar een andere gemeente. Hoe moeten gemeenten hiermee omgaan?**

De leden van Firevaned, met name de dealers, hebben een convenant gesloten, waarmee gebruikers en gemeenten ondersteund worden bij het meeverhuizen van individuele Wmo-hulpmiddelen bij een verhuizing buiten de gemeentegrenzen. Uitgangspunt in deze verhuisregeling is dat de 'ontvangende' gemeente het hulpmiddel overneemt. In de handreiking worden gemeenten gevraagd om in een aanbesteding specifiek aandacht te besteden aan het verhuisthema. De verhuisregeling moet klanten ontlasten en met de verhuisregeling moet verspilling zoveel mogelijk voorkomen worden.

- **Door wie is deze handreiking geschreven?**

Significant heeft de vernieuwde handreiking geschreven, in samenwerking met:

- VNG - Vereniging van Nederlandse Gemeenten
- Firevaned - Branchevereniging hulpmiddelen leveranciers

- Ieder(in) – koepelorganisatie voor mensen met een beperking of chronische ziekte
- Dwarslaesie Organisatie Nederland
- Spierziekten Nederland
- Diverse gemeenten hebben meegewerkt aan de toetsing van deze handreiking

- **Is bij de nieuwe versie rekening gehouden met wensen van gemeenten?**

Er is bij diverse gemeenten getoetst of de nieuwe handreiking aansluit bij hun wensen. Hierbij is met name aandacht gevraagd voor de verschillende keuzes over bijvoorbeeld het aantal te contracteren leveranciers, huur of koop en voorwaarden die gesteld kunnen worden aan leveranciers.

De volgende gemeenten werkten hieraan mee: Aalten, Amstelveen, Apeldoorn, Arnhem, Barneveld, Berkelland, Den Haag, Den Helder, Werkorganisatie Duivenvoorde, Hillegom, Gouda, Haarlem, Hellevoetsluis, Helmond, Heusden, Maassluis, Nieuwegein, Oude-IJsselstreek, Rotterdam, Sittard-Geleen, Smallingerland, Utrecht, Voorschoten en Wassenaar, Vlissingen en Wierden.

- **Is in de handreiking ingegaan op het aantal leveranciers?**

Het aantal leveranciers van hulpmiddelen is beperkt en zij krijgen de producten ook van een beperkt aantal fabrikanten. Daarom is in de handreiking specifiek aandacht gegeven aan het aantal te contracteren leveranciers in relatie tot het volume dat nodig is voor het gewenste serviceniveau.

- **Hoe is de betrokkenheid van cliënten- en patiëntenorganisaties geborgd?**

Ieder(in) is gevraagd voor het brede perspectief van de eindgebruikers van hulpmiddelen. Specifiek voor acute en complexe cliëntsituaties hebben Dwarslaesie Organisatie Nederland en Spierziekten Nederland input geleverd.

- **Ik wil reageren op de handreiking of heb een vraag na het lezen ervan.
Waar kan ik terecht?**

De handreiking is in beheer bij de VNG. U kunt uw reactie of vraag mailen naar info@vng.nl. De geactualiseerde versie van de handreiking vindt u op www.vng.nl/hulpmiddelen.